

KONTROLLUTVALGET I FRÆNA KOMMUNE

ÅRSMELDING FOR 2017

1. INNLEDNING

Etter lov av 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (KL) § 77 er kommunen pålagt å ha et kontrollutvalg. Utvalget er kommunestyret sitt kontrollorgan og skal på vegne av kommunestyret, forestå det løpende tilsynet med kommunens forvaltning. Utvalgets uavhengige stilling i forhold til andre folkevalgte organ og administrasjonen er ivaretatt gjennom strenge krav til valgbarhet.

2. UTVALGETS SAMMENSETNING

Etter kommunevalget høsten 2015 ble det valgt nytt kontrollutvalg for perioden 2015 – 2019 som fikk følgende sammensetning:

Funksjon	Navn	Parti	Varamedlemmer	Nr	Navn	Parti
Leder	Ingvar Hals*	H		1.	Ole Per Nøsen	Sp
Nestleder	Lisbeth Valle	Sp		2.	Ann-Mari Hopson	Ap
Medlem	Leif Johan Lothe	Ap		3.	Remi Solbakk	H
Medlem	Inge Kvalsnes**	Krf		4.	Bente Linda Flatmo**	Krf
Medlem	Ann Helen Dalheim	Uavh.		5.	Stig Arild Lillevik	Frp

* medlem av kommunestyret

** K sak 85/2015: Bente Linda Flatmo får fritak fra fast plass i kontrollutvalget. Inge Kvalsnes rykker opp fra vara til fast plass.

Ordfører og oppdragsansvarlig revisor har møte- og talerett i utvalgets møter.

3. SEKRETARIAT

”Kommunestyret og fylkestinget skal sørge for sekretærbistand til kontrollutvalget.”, jf. Kommuneloven § 77. nr. 10

Kommunene Aukra, Eide, Fræna, Gjemnes, Molde, Nesset, Rauma, Sunndal og Vestnes har fra 2004 hatt samarbeidsavtale om interkommunal sekretærfunksjon for kontrollutvalgene. Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal ble fra 2013 opprettet som et interkommunalt samarbeid (IS) etter kommunelovens § 27 med status som eget rettssubjekt og med eget styre.

Styret er samarbeidets øverste organ og ivaretar arbeidsgiveransvaret for sekretariatets ansatte. Ola Krogstad, Eide kommune var styreleder med Rita Rognskog, Aukra kommune som nestleder, frem til valget i september 2015. I styremøte 14. desember 2015 ble Stig Holmstrøm, Vestnes kommune valgt til styreleder og Marit Seljeseth Stokke, Molde kommune ble valgt til nestleder for valgperioden 2015-2019. Marit Seljeseth Stokke har i Molde kommunestyre 10.11.2016, sak 112/16, fått innvilget fritak for sine kommunale verv.

I sak ST 16/16 i styremøte for kontrollutvalgssekretariatet den 30.11.2016 ble Lars Ramstad, Rauma kommune enstemmig valgt som ny nestleder.

I 2017 er sekretærfunksjonen for kontrollutvalget ivaretatt av rådgiver Sveinung Talberg.

Sekretariatet skal påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og at utvalgets vedtak blir iverksatt, jf. § 20 2. ledd, forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner.

4. OPPGAVER OG VIKRSOMHET I 2017

4.0 Saksbehandling og møteavvikling

Kontrollutvalget har hatt 7 ordinære møter og behandlet i alt 43 protokollerte saker. Av disse er 4 saker oversendt kommunestyret enten som ordinær sak eller som referatsak. I tillegg er det i 2016 behandlet 54 referatsaker og 22 orienteringssaker.

Kontrollutvalgets møteprotokoller legges ikke frem for kommunestyret som referatsak. Dette er tatt opp med ordfører i dialogmøte 20.11.2017.

Kontrollutvalgets møter holdes for åpne dører, og blir hovedsakelig avholdt på rådhuset.

Kontrollutvalget har på forespørsel og i nødvendig utstrekning fått orienteringer fra administrasjonen og kommunerevisjonen i saker som har vært til behandling i møtene. Kontrollutvalget har imidlertid ikke fått skriftlige svar på skriftlige spørsmål til rådmannen. Dette vanskeliggjør kontrollutvalgets arbeid med tilsyn og kontroll. I noen tilfeller har en også gjort skriftlige forespørsler til ordfører uten å ha mottatt skriftlige svar. Det ble holdt et dialogmøte mellom ordfører, rådmann, leder, nestleder og sekretær i kontrollutvalget den 20.11.2017 der temaet var forventninger og dialog med kontrollutvalget. På bakgrunn av dette har kontrollutvalget fattet vedtak om å orientere kommunestyret skriftlig om manglende skriftlige svar. Brev er sendt kommunestyret den 08.01.2018.

Reglement for kontrollutvalget

Reglement for kontrollutvalget er vedtatt av kommunestyret i møte 13.05.2013, k-sak 16/2013. Revidert reglement ble behandlet av kommunestyret i møte 31.08.2015, sak 54/2015.

Plan for Kontrollutvalgets virksomhet 2017-2019

Kontrollutvalget utarbeider en virksomhetsrapport ved avslutning av valgperioden som legges frem for kommunestyret. Det rapporteres, men det mangler en plan å rapportere mot. Kontrollutvalget ser det som hensiktsmessig at det for hver valgperiode lages en plan for kontrollutvalgets virksomhet. Det er naturlig at denne lages av det nye kontrollutvalget i løpet av første år etter nytt valg. Planen sendes til kommunestyret for godkjenning, slik det gjøres med plan for forvaltningsrevisjon og plan for selskapskontroll. Dette skjer fra neste valgperiode. På denne måten kan kommunestyret også involveres i å sette rammer for kontrollutvalgets virksomhet i gjeldende valgperiode. Dette forutsettes iverksatt fra valgperioden 2020-2023. På denne bakgrunn behandlet og vedtok kontrollutvalget i møte 14.09.2017, sak PS 28/17 plan for kontrollutvalget sin virksomhet 2017-2019.

Tiltaksplan 2018 for Kontrollutvalget i Fræna

Kontrollutvalget er i følge kommuneloven § 77 nr. 6 pålagt å rapportere til kommunestyret resultatet av sitt arbeid. Kontrollutvalget vedtok i møte 14.09.2017, sak 28/17 plan for kontrollutvalgets virksomhet 2017-2019. Dette er en overordnet plan som må konkretiseres i en årlig tiltaksplan.

Tiltaksplanen er bygget opp etter samme mal som plan for kontrollutvalgets virksomhet 2017-2019. Kontrollutvalget vedtok i møte 05.12.2017, sak 41/17 tiltaksplan 2018 for kontrollutvalget. Kontrollutvalgets årsmelding 2018 rapporterer på tiltaksplanen fra 2018.

Representasjon

Leder Ingvar Hals er Fræna kommunes representant i styret for kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal med nestleder Lisbeth Valle som varamedlem. Leder har ikke deltatt på styremøter i 2017. Utvalgets nestleder deltok på styremøtet 4.5.17 og 4.9.17. Til møtet 13.12.17 hadde begge meldt forfall.

Utvalgets leder Ingvar Hals, utvalgsmember Leif Johan Lothe og 1.varamedlem Ole Per Nøsen deltok på **NKRFS¹ Kontrollutvalgskonferanse 2017** på Clarion Hotel & Congress Oslo Airport, Gardermoen 1.-2.2.2017.

Kontrollutvalget deltok ikke på **FKTs² Årsmøte og Fagkonferanse 2017** på Scandic Ishavshotell i Tromsø 7.-8.6.2017.

Utvalget var representert under en **intern opplæring og samling for kontrollutvalgene i Romsdal på Træffhuset i Molde 24.8.2017**. Deltakere var nestleder Lisbeth Valle, utvalgsmember Leif Johan Lothe og varamedlemmene Ole Per Nøsen og Ann-Mari Hopson.

4.1 Tilsyn med revisjonen

Utvalget har fått seg forelagt følgende i 2017:

- **Revisjonens rapport til kontrollutvalget for 2. halvår 2016** (sak PS 05/17)
- **Kommunikasjons-/Revisjonsplan for revisjonsåret 2017** (sak PS 29/17)
- **Revisors vurdering av uavhengighet** (sak RS 21/17 og OS 22/17)

Revisjonsrapport for 1.halvår 2017 er ikke blitt forelagt kontrollutvalget i forståelse med at revisjonsselskapet ble etablert 1.2.2017 og at en heller prioriterte arbeidet med å få i stand en oppdragsavtale med selskapet.

Dokumentene er blitt supplert med muntlig orientering fra oppdragsansvarlig revisor. Videre er revisjonsberetning blitt forelagt utvalget.

4.2 Uttalelse til regnskapet

Utvalget har behandlet og vurdert årsregnskapet for 2016 for

- **Fræna kommune** (sak 16/17)

og gitt sin uttalelse til dette.

Samtidig har utvalget behandlet kommunens tertialvise økonomirapporter.

Kontrollutvalget har fått seg forelagt som orienteringssaker det årlige skatteregnskapet fra skatteoppkrever samt Skattefutens kontrollrapport med skatteoppkreverfunksjonen.

Kvaliteten og presentasjonsformen av regnskapene har vært tilfredsstillende. Det samme kan sies om rådmannens årsmelding og skatteoppkreverens årsrapport.

¹ Norges Kommunerevisorforbund

² Forum for Kontroll og Tilsyn

Kontrollutvalget har i 2017 ikke fått seg forelagt noen sluttregnskap/byggeregnskap til behandling og uttalelse.

4.3 Forvaltningsrevisjonsrapporter

Kontrollutvalgets oppgaver ved forvaltningsrevisjon følger av forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner §§ 10-12.

Det er utarbeidet **Plan for forvaltningsrevisjon 2016 – 2019** som ble behandlet av kontrollutvalget i møte 13.09.2016, sak 26/16 og senere vedtatt av kommunestyret i møte 14.11.2016 i K sak 135/16.

Under kommunestyret sitt møte 14.11.2016 kom det i sak 135/16 om plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019 en bestilling av forvaltningsrevisjonsprosjekt:

- **Anbudshåndtering, bygge- og anleggsledelse, eiendomsforvaltning.**

Prosjektplanen ble vedtatt i kontrollutvalget sitt møte 13.02.2017, sak 04/17.

Forvaltningsrevisjonsrapporten ble behandlet i kontrollutvalget sitt møte 14.09.2017, sak 25/17 med følgende innstilling til kommunestyret og som ble vedtatt i møte 19.10.2017, sak 74/2017:

1. Fræna kommunestyre tar forvaltningsrevisjonsrapporten «**Eiendomsforvaltning, anbudshåndtering og bygge- og anleggsledelse i Fræna kommune**» til etterretning og slutter seg til de anbefalingene som kommer fram i rapportens avsnitt 1, 3.3, 4.3 og 5.3.
2. Fræna kommunestyre ber rådmann om å sørge for at revisjonens anbefalinger i avsnitt 1, 3.3, 4.3 og 5.3 blir fulgt og påse at dette arbeidet gjennomføres.
3. Fræna kommunestyre ber kontrollutvalget om å følge opp rapporten innen en periode på 12 – 18 mnd.

Kontrollutvalget har i 2017 ikke hatt til behandling oppfølging av tidligere forvaltningsrevisjonsrapporter.

Kontrollutvalget har i 2017 ikke satt nye forvaltningsrevisjonsprosjekter i bestilling, men dette vurderes våren 2018 da kontrollutvalget har ett prosjekt igjen i innværende valgperiode i henhold til oppdragsavtalen med revisjonen.

Kontrollutvalget vedtok imidlertid i møtet 05.12.2017, sak 39/17 å slutte seg til kontrollutvalget i Eide sin bestilling av forvaltningsrevisjonsprosjektet «**Drift og forvaltning av PPT-tjenesten for Eide, Fræna og Gjemnes**». Kontrollutvalget i Eide har bestilt et forvaltningsrevisjonsprosjekt på PPT-tjenesten. Fræna kommune er med i den interkommunale PPT-tjenesten for Gjemnes, Eide og Fræna. Fræna kan bli med i dette prosjektet på denne bakgrunn. Kontrollutvalget i Fræna ønsker deltakelse og åpner prosjektet for dette. Prosjektet blir levert fra revisjonen til kontrollutvalget våren 2018.

4.4 Selskapskontroll

Kontrollutvalgets oppgaver ved selskapskontroll følger av kommuneloven § 80 og forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner kap. 6, §§14-15.

Det er utarbeidet **Plan for selskapskontroll 2016 – 2019** som ble behandlet av kontrollutvalget i møte 13.09.2016, sak 27/16 og senere vedtatt av kommunestyret i møte 14.11.2016 i K sak 134/16.

Gjennomføring av eierskapskontroll forutsetter at kommunen har utarbeidet eierskapsmelding (retningslinjer for forvaltning av kommunens interesser i selskap samt eierstrategier for hvert enkelt selskap). *Eierskapsmelding 2011* for Fræna kommune ble vedtatt av kommunestyret i møte 23.05.2011 i k-sak 22/2011. *Eierskapsmelding 2013/2014* ble behandlet av kommunestyret i møte 23.09.2013 i k-sak 45/2013. Rådmannen opplyser i kontrollutvalgsmøte 6.12.2016 at det blir fremlagt revidert eierskapsmelding til politisk behandling tidlig i 2017. *Eierskapsmelding 2017* for Fræna kommune ble vedtatt i Fræna kommunestyre 16.02.2017 i k-sak 1/2017.

Det er ikke bestilt eller gjennomført selskapskontroller i 2017, men kontrollutvalget har en sak på oppfølgingslisten om eierskap og deltakelse i interkommunale selskap og samarbeid.

Etter kommuneloven § 80 skal kontrollutvalget og kommunen sin revisor varsles om generalforsamlingen og har rett til å være tilstede på denne, samt møter i representantskap og tilsvarende organ.

Kontrollutvalget har heller ikke i 2017 blitt varslet om avholdte representantskapsmøter i interkommunale selskap (IKS) eller generalforsamlinger i kommunalt eide aksjeselskap (AS).

4.5 Særlige oppgaver for kontrollutvalget

Kontrollutvalgets særlige oppgaver følger av forskriftens kap7, §§16-17

Valg av revisjonsordning og valg av revisor

På bakgrunn av kontrollutvalgets anbefaling vedtok kommunestyret i Fræna den 26.05.2015 i sak 26/2015 enstemmig å inngå som deltaker i Møre og Romsdal Revisjon IKS og at selskapet blir valgt som revisor for kommunen fra 1.7.2015. På grunn av forsinkelser og manglende vedtak er ikke selskapet formelt stiftet ved møte i representantskapet før 14.11.2016. Selskapet ble satt i drift fra 1.2.2017 og ledet av konstituert daglig leder som ble engasjert eksternt. Ny daglig leder ble ansatt fra 1.5.2017. Kontrollutvalget har i perioden vært bekymret for revisjonsordningen på bakgrunn av disse forholdene og forsinkelsene. På denne bakgrunn fikk en heller ikke på plass oppdragsavtale med det nye selskapet før i kontrollutvalget sitt møte 05.12.2017, sak PS 40/17.

Kommunereformen

Kontrollutvalget i Fræna har siden vedtaket om at Eide og Fræna blir en felles kommune fra 1.1.2020 og oppnevningen av interimfellesnemda, hatt saken på dagsorden i alle møter. Kontrollutvalget har også hatt ett felles møte med Kontrollutvalget i Eide den 29.08.2017. Kontrollutvalget har hatt saker knyttet til fellesnemda sitt arbeid og mandat på dagsorden og fått jevnlig orienteringer fra ordfører, rådmann og prosjektleder. Kontrollutvalget skal i medhold av kommuneloven og på vegne av kommunestyret føre tilsyn med forvaltningen. Kontrollutvalget har ingen funksjon eller mandat i forhold til Inndelingsloven. Kontrollutvalget ser på kommunereformen som et risikoområde da en skal bygge opp en ny organisasjon samtidig som eksisterende organisasjon skal fungere. Kontrollutvalget ønsker også i tiden fremover å fokusere på kommunereformen og skal ha nytt felles møte med kontrollutvalget i Eide den 25.01.2018. Kontrollutvalget sendte 18.12.2017 et hørings svar til fellesnemda på den politiske organiseringen av den nye kommunen.

Budsjettbehandling

Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen. Forslag til budsjett for 2017 ble vedtatt i Kontrollutvalget 13.09.2016, sak 28/16 og oversendt til kommunestyret for endelig vedtak.

4.6 Oppfølging av politiske vedtak

Kontrollutvalget har i 2017 fått fremlagt status for politiske vedtak som rapporteres sammen med kommunens tertialrapporter. Kontrollutvalget har i tillegg til det som er rapportert bedt om en detaljert status på saker til oppfølging som ha vedtak før 1.1.2015 samt detaljert status på saker etter 1.1.2015. Det foreligger ennå ikke slike oversikter til kontrollutvalget.

4.7 Oppfølging av kontrollutvalgets saker

Saker fra kontrollutvalget som ikke er endelig avsluttet pr 31.12.2017 er følgende:

Sak nr / dato	Saksinnhold	Vedtak
PS 14/15 29.04.2015	Innføring av et elektronisk kvalitetssystem i Fræna kommune. (Saker som er sammenslått jf. vedtak i sak PS 31/16): - Interne rutiner og reglement. - Rutiner for saksbehandling. - Rutiner for registrering av henvendelser.	Det fremgår av Fræna kommunes Årsrapport for 2014 at kommunen har gått til anskaffelse av et elektronisk kvalitetssystem levert av kommuneforlaget. Systemet inneholder bl.a. personalhåndbok, kvalitetshåndbok, system for avvikshåndtering, lovsamling og HMS-håndbok etc. Kvalitetssystemet skal brukes av ansatte på alle nivå i organisasjonen og vil være en del av kommunens internkontrollsystem. Implementering av kvalitetssystemet vil være arbeids- og ressurskrevende i hele organisasjonen. Kontrollutvalget ønsker å få en orientering fra administrasjonen om arbeidet med innføringen av det elektroniske kvalitetssystemet og en statusrapport om hvor langt arbeidet med implementeringen er kommet.
PS 08/16 11.02.2016	Kommunen sine medlemsskap og eierinteresser i aksjeselskap, interkommunale selskap og interkommunale samarbeid.	Formålet er å få en samlet oversikt over kommunens eierinteresser og medlemsskap i selskap og samarbeid. Rådmannen blir bedt om å legge frem en oversikt til neste møte.
PS 25/16 13.09.2016	Fræna Kommunestyre 16.11.2015, PS 75/2015 Økonomirapportering Fræna kommune - 2. tertial 2015 Fræna Kommunestyre 14.11.2016, PS 136/2016 Forvaltningsrevisjon av barnehagesektoren - drift og økonomi Fræna Kommunestyre 28.09.2017, PS 68/2017 Forvaltningsrevisjon av barnehagesektoren - drift og økonomi	Økonomirapport Fræna kommune for 2. tertial 2015 blir tatt til orientering. Fræna kommunestyre ber kontrollutvalet gjennomføre ein forvaltningsrevisjon av barnehagesektoren, økonomi og drift. Saka vert utsett til etter rapport frå Fylkesmannen sitt tilsyn forelegg. Kommunestyret viser til redegjørelse fra rådmannen i brev av 15.03.2016 og 29.08.2016 samt meldt tilsyn fra fylkesmannen. Kommunestyrets vedtak om bestilling av forvaltningsrevisjon på barnehageområdet, drift og økonomi i sak PS 75/2015, blir på denne bakgrunn ikke iverksatt. Representanten Arne Stavik (A) fremmet slikt oversendelsesforslag : Kommunestyret ber plan- og økonomiutvalet oppnemne ei arbeidsgruppe for å sjå på og vurdere barnehagesektoren. Planen bør omfatte: Økonomi Organisering eigarforhold Kontrollutvalget ber i epost til ordfører 4.10.2017 om svar på hvordan dette oversendelsesforslaget vil bli behandlet videre.

PS 39/16 25.10.2016	Vedtaksoppfølging	Kontrollutvalget viser til avsnittet om vedtaksoppfølging i saken om økonomirapportering 2. tertial (sak PS 35/16) der rådmannen viser til at han har gått igjennom alle politiske vedtak som står uavklart fra 1.1.2015 og frem til i dag. Kontrollutvalget ønsker at rådmannen også rapporterer om uavklarte saker også før 1.1.2015. Kontrollutvalget ber rådmannen om en skjematisk oppstilling der det blir gjort rede for: 1) Når saken oppsto, 2) Hvilken enhet saken vedrører, 3) Årsak til at saken ikke er effektivt.
PS 39/16 25.10.2016	Hvordan fungerer dataverktøyet «Fluix»?	Ikke alle medlemmer i KU er innlemmet og mottar dokumenter til Fluix. I kommunestyremøtene forekommer det svikt i sendinger og lyd ut til tilhørerne. Saker som kommer opp etter at saker er sendt ut blir ikke oppdatert i «Fluix».
PS 35/17 17.10.2017	Behandling av Kontrollutvalgets protokoller.	Kontrollutvalget kan ikke se at protokollene som blir sendt kommunen etter hvert kontrollutvalgsmøte blir behandlet som referatsak i kommunestyret. Kontrollutvalget vil ta dette videre.
PS 11/17 04.04.2017	Tilstandsrapporten etter branntilsyn på kommunale bygg gjennomført i desember 2016.	Kontrollutvalget ber om å få opplyst hvordan tilstandsrapporten etter branntilsyn på kommunale bygg gjennomført i desember 2016 som ble vedtatt i Fræna kommunestyre 16.02.2017, sak PS 7/2017 blir fulgt opp med tiltak.
PS 11/17 04.04.2017	Skriftlige henvendelser fra Kontrollutvalget til kommunen.	Kontrollutvalget ber om at skriftlige henvendelser fra kontrollutvalget til kommunen blir besvart skriftlig innen sakene blir sendt ut til kontrollutvalget. I praksis senest 1 uke før møtet.
PS 17/17 24.05.2017	Lønnsrutiner.	Under revisors oppsummering etter årsavslutningen for regnskapet 2016, opplyses det at det var avdekket en rutinesvikt i forbindelse med utbetaling av lønn. Kontrollutvalget ønsker en tilbakemelding fra rådmannen om hvilke rutiner det er for kontroll av lønn før utbetaling. Se ellers protokoll jf. sak PS 16/17.
PS 30/17 14.09.2017	Forvaltningsrevisjonsprosjektet «Eiendomsforvaltning, anbudshåndtering og bygge- og anleggsledelse i Fræna kommune», jf. sak PS 25/17, herunder «Vedlikehold og opprusting av Fræna ungdomsskole – Lov om offentlige anskaffelser», jf. sak PS 26/17.	Fræna Kommunestyre 17.10.2017, PS 74/2017 Forvaltningsrevisjonsprosjektet "Eiendomsforvaltning, anbudshåndtering og bygge- og anleggsledelse i Fræna kommune». Vedtak: <ol style="list-style-type: none"> 1. Fræna kommunestyre tar forvaltningsrevisjonsrapporten «Eiendomsforvaltning, anbudshåndtering og bygge- og anleggsledelse i Fræna kommune» til etterretning og slutter seg til de anbefalingene som kommer fram i rapportens avsnitt 1, 3.3, 4.3 og 5.3. 2. Fræna Kommunestyre ber rådmann om å sørge for at revisjonens anbefalinger i avsnitt 1, 3.3, 4.3 og 5.3 blir fulgt og påse at dette arbeidet gjennomføres. 3. Fræna Kommunestyre ber Kontrollutvalget om å følge opp rapporten innen en periode på 12 – 18 mnd.
PS 30/17 14.09.2017	Tilsyn med arkivforholdene i Fræna kommune, jf. sak OS 15/17.	Tilsynet med arkivforholdene i kommunen er ennå ikke avsluttet (sak OS 15/17). Kontrollutvalget ønsker å følge opp denne saken ved å etterspørre hvilke rutiner kommunen vil legge opp til for å sikre forsvarlige arkivforhold.
PS 30/17 14.09.2017	Tilsyn med sosiale tenester – tema økonomisk stønad – i NAV Fræna-Eide 2017, jf. sak OS 17/17.	Kontrollutvalget ønsker å følge opp tilsynet som var med økonomisk stønad – NAV ved å etterspørre hva som blir gjort med rutiner og tiltak for å rette opp avvikene.
PS 35/17 17.10.2017	Reglement, retningslinjer og rutiner for etikk, ytring og varsling.	Kontrollutvalget ønsker å få en skriftlig redegjørelse fra rådmannen hvilke reglement, retningslinjer og rutiner som gjelder for etikk, ytring og varsling.
PS 36/17 17.10.2017	«Sentervegen».	Kontrollutvalget ønsker innsyn i prosessen rundt planlegging og gjennomføring av «Sentervegen» og vil ha tilsendt all korrespondanse og referater i saken samt alle avtaler som er inngått.
PS 36/17 17.10.2017	Saker unntatt offentlighet.	Kontrollutvalget ønsker tilsendt alle saker og vedtak unntatt offentlighet som kommunestyret heretter behandler.
PS 39/17 05.12.2017	Deltakelse i forvaltningsrevisjonsprosjektet Drift og forvaltning av PPT-tjenesten for Eide, Fræna og Gjemnes.	Kontrollutvalget i Eide har bestilt et forvaltningsrevisjonsprosjekt på PPT-tjenesten. Fræna kommune er med i den interkommunale PPT-tjenesten for Gjemnes, Eide og Fræna. Fræna kan bli med i dette prosjektet på denne bakgrunn. Kontrollutvalget i Fræna ønsker deltakelse og åpner prosjektet for dette.
PS 43/17 05.12.2017	Saksbehandlingsrutiner næring	Kontrollutvalget fikk utdelt en epost fra Ingvar Hals. Den omhandlet et tilfelle av manglende saksbehandling av en henvendelse han har gjort til kommunen. En vil i neste møte drøfte videre behandling av denne saken.

4.8 Spesielle undersøkelsesoppgaver

Kontrollutvalget hadde i 2017 ingen saker som refererte seg til uregelmessigheter og/eller misligheter.

4.9 Virksomhetsbesøk

For å bli kjent med den kommunale forvaltningen og for at ansatte i kommunen skal bli bedre kjent med kontrollutvalget, kan kontrollutvalget gjennomføre besøk i en kommunal virksomhet. Gjennomføring av virksomhetsbesøk gir kontrollutvalget et godt innblikk i den kommunale forvaltningen og gir virksomheten mulighet til å bli kjent med kontrollutvalget.

Kontrollutvalget vedtok i sitt møte 13.02.2017, sak 08/17 å be om et virksomhetsbesøk hos Fræna sjukeheim i forkant av utvalgets møte 04.04.2017. Rådmann og kst.leder ble forespurt og inviterte kontrollutvalget til besøk. Kst.leder fikk tilsendt noen spørsmål og tema som kontrollutvalget ønsket besvart og belyst under besøket. Kontrollutvalget fikk et godt utbytte av besøket og satt igjen med et positivt inntrykk. Det foreligger egen rapport fra besøket.

Kontrollutvalget vedtok i møte 17.10.2017, sak 31/17 at en ønsket et virksomhetsbesøk hos NAV-Fræna Eide den 05.12.2017 i forkant av kontrollutvalgsmøtet. Rådmannen ble forespurt og ønsket kontrollutvalget velkommen til besøk hos NAV-Fræna og Eide. Hovedtema i besøket ble tilsynsrapporten fra helsetilsynet, datert 11.05.2017 og som kontrollutvalget behandlet i møte 14.09.2017, og hva kommunen har gjort eller vil gjøre for å lukke avvikene og endre/følge rutinene. Kontrollutvalget fikk et godt utbytte av besøket og satt igjen med et positivt inntrykk. Det foreligger egen rapport fra besøket.

4.10 Sentrale kommunale styringsverktøy

En av kontrollutvalgets oppgaver er å undersøke om kommunen har etablert en betryggende og hensiktsmessig internkontroll.

Rådmannen har et ansvar for å etablere og følge opp at kommunen har et tilfredsstillende internkontrollsystem; dvs. systemer og rutiner for å sikre tilstrekkelig styring, måloppnåelse og regeletterlevelse. Alle vesentlige rutiner bør være skriftlig dokumentert med hensyn til hvordan de fungerer, og hvilken intern kontroll som ligger inne i systemene.

Kommunen har følgende sentrale styringsverktøy:

- ❖ **Økonomireglement for Fræna kommune** (vedtatt 27.08.01)
- ❖ **Delegasjonsreglement for Fræna kommune** (vedtatt 27.08.01, revidert 22.10.01, revidert 17.11.2014 i k-sak 46/2014)
- ❖ **Finansreglement for Fræna kommune** (vedtatt 23.05.2011)
- ❖ **Reglement for byggerekneskap/investeringsprosjekt i Fræna kommune** (vedtatt 18.06.2012)
- ❖ **Økonomireglement for Fræna kommune – ny** (vedtatt 31.08.2015 i k-sak 53/2015)
- ❖ **Beredskapsplan og ROS-analyse** (Ksak PS 27/2016 den 01.02.2016)
- ❖ **Etiske retningslinjer** (Ksak PS 59/2016 den 23.05.2016)

- ❖ **Innkjøpsreglement** (Ksak 84/2016 den 05.09.2016)
- ❖ **Reglement for godtgjørelse av politiske verv i Fræna kommune** (Ksak 93/2016 den 26.09.2016)
- ❖ **Kvalitetsplan for Frænaskolen 2017-2020** (Ksak 142/2016 den 12.12.2016)
- ❖ **Eierskapsmelding for Fræna kommune 2017** (Ksak 1/2017 den 16.02.2017)
- ❖ **Reglement for kommunale byggeprosjekt** (Ksak 8/2017 den 16.02.2017)
- ❖ **Kommunale bolig- og næringstomter – retningslinjer/prinsipp for beregning av pris og delegering av avgjerdsmynde** (Ksak 10/2017 den 16.02.2017)
- ❖ **Retningslinjer for salg og kjøp av fast eiendom** (Ksak 22/2017 den 30.03.2017)
- ❖ **Nytt tomtetildelingsreglement i Fræna kommune og endrede rutiner** (Ksak 23/2017 den 30.03.2017)

4.11 Tilsyn fra andre

I tillegg til kontrollutvalget, utfører eksterne forvaltningsorgan tilsyn med kommunen. Disse tilsyn kan avdekke avvik eller svakheter i den kommunale organisering og utøving av tjenesteproduksjonen. En ser det formålstjenlig at kontrollutvalget blir orientert om slikt tilsyn for å kunne løpende følge opp at den samlede tjenesteproduksjonen i kommunen kvalitetssikres og forbedres.

Kontrollutvalget har i 2017 innhentet, behandlet og fulgt opp, følgende tilsynsrapporter:

- **Rapport frå tilsyn med vurdering av samtykkekompetanse og bruk av tvang ved Farstad omsorgssenter 2017**
Rapport fra helsetilsynet, datert 08.03.2017.
(OS 12/17 i kontrollutvalget 04.04.2017)
- **Rapport fra tilsyn med Fræna kommune som barnehagemyndighet – endelig tilsynsrapport**
Rapport fra fylkesmannen i Møre og Romsdal, datert 13.10.2016.
(RS 20/17 i kontrollutvalget 24.05.2017)
Brev fra fylkesmannen i Møre og Romsdal, datert 15.06.2017 om avslutning av tilsyn.
(OS 16/17 i kontrollutvalget 14.09.2017)
- **Rapport fra tilsyn med sosiale tenester – tema økonomisk stønad – i NAV Fræna-Eide 2017**
Rapport fra fylkesmannen i Møre og Romsdal, datert 11.05.2017.
(OS 17/17 i kontrollutvalget 14.09.2017)
- **Rapport fra tilsyn med skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen – Bud barne- og ungdomsskole**
Rapport fra fylkesmannen i Møre og Romsdal, datert 06.11.2017

I tillegg har kontrollutvalget blitt orientert om at følgende tilsyn blir gjennomført:

- **Varsel om tilsyn med arkivforholdene i Fræna kommune**
Brev fra arkivverket, datert 30.06.2017.
(OS 15/17 i Kontrollutvalget 14.09.2017)

Kontrollutvalget vil følge opp enkelte av tilsynsrapportene videre. Kontrollutvalget kan ikke se at kommunen har en rutine for orientering om tilsynsrapportene til politisk nivå.

5. SAMMENDRAG

Kontrollutvalget legger vekt på å være en nyttig medspiller i å forbedre kommunens eksterne tjenesteproduksjon og myndighetsutøvelse så vel som de interne forvaltningsfunksjoner, ved å legge opp til en konstruktiv tilnærming ut fra hva som er realistisk å oppnå. Kommunen er avhengig av tillit til disse prosessene hos brukerne, og en aktiv og troverdig tilsyns- og kontrollfunksjon kan medvirke til å bygge opp om denne tilliten.

Kontrollutvalget har i 2017 fortsatt fokus på å styrke kontrollutvalgets stilling i den kommunale forvaltning og overfor innbyggerne i kommunen. Kontrollutvalget har i 2017 behandlet saker på bakgrunn av henvendelser fra kommunens innbyggere.

Utvalgets arbeid krever at medlemmene er aktive og setter seg inn i til dels kompliserte saker som kan gjelde hele virksomhetsområdet til kommunen. Skolering av utvalgsmedlemmene vil fortsatt ha prioritet i tiden fremover.

Som kommunestyrets hjelpeorgan i tilsyns- og kontrollspørsmål er kontrollutvalgets virke avhengig av å ha legitimitet i kommunestyret, bl.a. for å få gjennomslagskraft for forbedringsforslag og anbefalinger og dermed kunne bistå i arbeidet for at kommunestyrets målsetninger blir realisert.

Elnesvågen, 13. februar 2018

Kontrollutvalget i Fræna kommune

Ingvar Hals
leder

Lisbeth Valle
nestleder

Leif Johan Lothe

Inge Kvalsnes

Ann Helen Rødal Dalheim